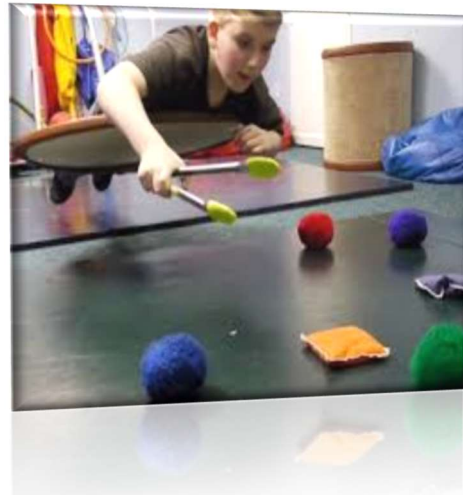

1

Η Ann Berthoff συγκρίνει την παράγραφο μ' ένα ανθρώπινο χέρι : ανάλογα με το αντικείμενο που κρατά, το τελευταίο παίρνει άλλη θέση · αλλιώς τοποθετείται όταν μαζεύει μια χούφτα σπόρους, αλλιώς όταν αδειάζει το νερό απ' τη βάρκα, όταν πιάνει τη λαβή μιας αξίνας, αρπάζει ένα σωρό φύλλα ή κρατά ταυτόχρονα τρία μπαλάκια του τένις. Ωστόσο σ' όλες τις περιπτώσεις, το χέρι μπορεί να πιάνει χάρη στον «αντίχειρα» επειδή ο αντίχειρας βρίσκεται απέναντι απ' τα υπόλοιπα δάκτυλα, το χέρι μπορεί να πιάνει τα διάφορα αντικείμενα.

Συνεπώς, για να είναι η παράγραφος κάτι παραπάνω από μια μεγάλη συσσώρευση (=συγκέντρωση στοιχείων σε υπερβολική ποσότητα) ιδεών, θα πρέπει να περιέχει μιαν αρχή ενότητας: έναν αντίχειρα. Μια ιδέα –πυρήνα που να κυριαρχεί και να οργανώνει τις υπόλοιπες ιδέες. Πρέπει να είναι ταυτόχρονα η περίληψη της σκέψης του συγγραφέα και του μηνύματος που μεταδίδει στον αναγνώστη. Οι υπόλοιπες ιδέες θα πρέπει να έχουν συνοχή...

1. ΣΥΝΟΧΗ:

ΜΑΘΗΜΑ 2^ο Ν.Ε.ΓΛΩΣΣΑ Α'

- ✓ σχετίζεται με τη σύνδεση των προτάσεων/ παραγράφων του κειμένου με γλωσσικά μέσα.
- ✓ σχετίζεται με την **εξωτερική σύνδεση** των ιδεών\ νοημάτων

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΣΥΝΔΕΣΗΣ ΜΕΣΑ ΣΕ ΠΕΡΙΟΔΟ ΛΟΓΟΥ / ΣΕ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

α. Σύνδεση όμοιων όρων

και, μη, και μη, επίσης, παράλληλα, ταυτόχρονα, εξάλλου, ακόμα, επιπροσθέτως, όμοια, αφενός [...] αφετέρου, όπως [...] έτσι, όχι μόνο [...] αλλά και, εκτός από αυτά, ούτε [...] ούτε, ως σημειωθεί ακόμα ότι, το ίδιο συμβαίνει και, πρώτον [...] δεύτερον κτλ.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ

Θα σε παρακαλούσα να μη μιλάς και να μη χαζεύεις κατά τη διάρκεια του μαθήματος, γιατί θα αναγκαστώ να σε βγάλω από την τάξη.

β. Σύνδεση αντίθετων όρων

παρά το ότι [...] όμως, αντιθέτως, όχι μόνο [...] αλλά και, ενώ, μα, ωστόσο, όμως, κι όμως, αλλά, αντίστροφα, ενώ, απεναντίας, εντούτοις, ακόμα και αν, δε συμβαίνει όμως το ίδιο κτλ.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ

Όλο και περισσότερα ελληνόπουλα εμφανίζουν σημάδια παχυσαρκίας όχι μόνο εξαιτίας των κακών συνηθειών που έχουν υιοθετήσει, αλλά και της έλλειψης συστηματικής άσκησης.

γ. Διάζευξη: όταν ο ένας όρος αποκλείει των άλλο

είτε [...] είτε, ή.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ

Ήταν αποφασισμένος να εξερευνήσει τη σπηλιά είτε η παρέα του αποφάσιζε να τον ακολουθήσει είτε και μόνος.

δ. Για να καταλήξουμε σε συμπεράσματα

άρα, συνεπώς, επομένως, συνοψίζοντας, συγκεφαλαιώνοντας, κατά συνέπεια, καταλήγοντας, σύμφωνα με τα παραπάνω, συμπερασματικά, όπως προκύπτει από τα παραπάνω, λοιπόν κτλ.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ

Το σχολείο αναγκάζει τους μαθητές να αποστηθίζουν τα σχολικά βιβλία. Επομένως, δεν πρέπει να μας φαίνεται παράξενο το γεγονός ότι τα παιδιά αντιπαθούν γενικά το διάβασμα.

ε. Για να επιχειρηματολογήσουμε / αιτιολογήσουμε

γιατί, διότι, επειδή, αφού, καθώς, που κτλ.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ

Χαίρομαι πολύ που θυμήθηκες τα γενέθλιά μου και μου τηλεφωνήσες.

στ. Όταν η μία πρόταση είναι αίτιο και η επόμενη αποτέλεσμα

έτσι, λοιπόν, γι' αυτό το λόγο, συνεπώς, αυτό έχει ως αποτέλεσμα, ώστε κτλ.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ

Μίλησα πολύ άσχημα στη μητέρα μου τις προάλλες. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα δυο μέρες τώρα να μην μπορώ να ησυχάσω από τις τύψεις.

ζ. Για να διευκρινίσουμε κάτι

δηλαδή, με άλλα λόγια, για να γίνω πιο σαφής, συγκεκριμένα, ειδικότερα κτλ.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ

Η δημοκρατία βασίζεται στην αρχή της πλειοψηφίας. Με άλλα λόγια, οι αποφάσεις που λαμβάνονται ευνοούν τα συμφέροντα των πολλών και όχι των λίγων.

η. Για να θέσουμε προϋποθέσεις

αν, να, για να, λύση θα ήταν κτλ.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ

Μην έρθεις μαζί μας στην εκδρομή, αν φοβάσαι τα ζουζούνια.

Θ. Για να δείξουμε με ποια σειρά έγιναν τα γεγονότα

πρώτα, έπειτα, ύστερα, στη συνέχεια, τότε, όταν, αμέσως, την ίδια στιγμή, αργότερα

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ

Κάτω από το βράχο βρισκόταν ένα μεγάλο φίδι. Όταν το είδε πάγωσε και δεν μπορούσε να κουνηθεί.

~~~~~ ~~~~~ ~~~~~ ~~~~~ ~~~~~ ~~~~~ ~~~~~ ~~~~~ ~~~~~ ~~~~~

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ: Με ποιόν τρόπο (γλωσσικό μέσο) γίνεται η σύνδεση των δύο περιόδων λόγου

Τα άτομα της Γενιάς Z περνούν περισσότερο χρόνο μόνα, με το κινητό τους, στα δωμάτιά τους. Αυτό έχει επιπτώσεις στην ψυχική τους υγεία...

>>> Η λέξη «Αυτό» συνδέει τις δύο προτάσεις: αναφέρεται στο νόημα της προηγούμενης περιόδου λόγου/ πρότασης (χαρακτηριστικό των παιδιών της Γενιάς Z, κινητό, μόνα) και συνδέει τη διαπίστωση αυτή με τις συνέπειες –επιπτώσεις της (επιπτώσεις στην ψυχική υγεία)

ΑΣΚΗΣΗ: Με ποιόν τρόπο (γλωσσικό μέσο) γίνεται η σύνδεση των δύο περιόδων λόγου.

A) Η Μαρία ρώτησε τον Σπύρο. Δεν της απάντησε >>>

.....
.....

B) Ο ρατσισμός διακρίνεται σε φυλετικό και κοινωνικό. Ο πρώτος αφορά τις φυλετικές διακρίσεις και ο δεύτερος αφορά τις κοινωνικές διακρίσεις. >>>

.....
.....

Γ) Η ελληνική γλώσσα δεν κινδυνεύει από τίποτε γλωσσικό ή από τίποτε που να αφορά τους χρήστες. Κινδυνεύει από άλλους παράγοντες, έξω από τη γλώσσα ...>>>

.....
.....

Δ) ...αν πάψουν να υπάρχουν ομιλητές, αυτόματα δεν υπάρχει και γλώσσα. Υπάρχει ως ιστορικό παρελθόν, δεν υπάρχει ως ζωντανή γλώσσα.>>>

.....

.....

Ε) Το διαμέρισμά του δεν θύμιζε καθόλου το πατρικό του. Ήταν όμως το σπίτι του. >>>

.....

.....

ΣΤ) Ο υποσιτισμός οδηγεί στην ασθένειά και στο θάνατο. Υποχρεώνει τις οικογένειες να ξοδεύουν τους πενιχρούς οικονομικούς πόρους τους για υγειονομική περίθαλψη. Μειώνει τη μαθησιακή ικανότητα των παιδιών.

.....

.....

ΠΗΓΗ : Α. Μήτσελος (2022), Νέα Ελληνικά Α λυκείου

Πώς εξασφαλίζεται η εξωτερική σύνδεση των ιδεών / νοημάτων;

Α1. ΣΥΝΟΧΗ σχετίζεται με την εξωτερική σύνδεση των ιδεών\ νοημάτων

Α. Με τη χρήση διαρθρωτικών λέξεων ή φράσεων

ΔΙΑΡΘΡΩΤΙΚΕΣ ΛΕΞΕΙΣ \ ΦΡΑΣΕΙΣ

❖ **Σειρά** : πρώτο, δεύτερο, τέλος, στην πρώτη περίπτωση κτλ.

❖ **Έναρξη, Απαρίθμηση επιχειρημάτων, Εισαγωγή καινούργιας ιδέας**

- Ξεκινώντας θα ήταν απαραίτητο να τονιστεί—να επισημανθεί ...
- Κατά πρώτο λόγο ...
- Κατ' αρχάς ... (=αρχικά)
- Κατ' αρχήν... (=κατά βάση)
- Το επόμενο θέμα που θα μας απασχολήσει...
- Αρχικά, είναι ανάγκη να τονιστεί – να επισημανθεί – να αναφερθεί ...

❖ **Χρόνο:**

- έπειτα
- αργότερα
- όταν
- ταυτόχρονα
- συγχρόνως
- στη συνέχεια
- προηγουμένως
- πριν από αυτό
- στο μεταξύ
- κατόπιν
- την ίδια στιγμή κτλ.
- Στην εποχή μας...
- Σήμερα, περισσότερο από κάθε άλλη φορά...
- Εδώ και λίγα χρόνια έχει παρατηρηθεί ...
- Παράλληλα ...
- Στη συνέχεια ...
- Εκ των προτέρων ...
- Εκ των υστέρων ...
- Κατά τη διάρκεια ...

❖ **Αιτιολόγηση\ Αίτιο \ αποτέλεσμα**

- γιατί,	- επειδή,	- εφόσον,
- διότι,	- καθώς	- λόγω του ότι
- αφού,	- καθώς	- μια και

- γι' αυτό, κτλ.
- λόγω,
- εξαιτίας
- για τον λόγο αυτό
- χάρη σε αυτό
- αποτέλεσμα είναι
- ως επακόλουθο
- επίπτωση αυτών
- αυτό οφείλεται κτλ.
- Επειδή ...
- Διότι ...
- Έτσι ...
- Γι' αυτόν τον λόγο...
- Κατά συνέπεια ...
- Γιατί ...
- Καθώς ...
- Αφού ...

❖ **Αντίθεση \ Εναντίωση:**

- αν και
- εντούτοις
- εξάλλου
- άλλωστε
- ωστόσο
- αντίθετα
- από τη μια ... από την άλλη
- στον αντίποδα
- παρόλο που κτλ.
- Αλλά
- όμως
- εντούτοις
- απεναντίας
- αντίθετα...
- Δεν συμβαίνει, όμως, το ίδιο ...
- Ωστόσο, πρέπει να επισημανθεί – να τονισθεί ...
- Σε αντιδιαστολή με ... θα έπρεπε να εξετασθεί ...
- Εδώ, όμως, συμβαίνει ...
- Ανεξάρτητα, όμως, από αυτό ...
- Από την άλλη πλευρά όμως ...
- Πέρα από αυτά ...
- Στο άλλο άκρο βρίσκεται ...
- Στον αντίποδα αυτής της άποψης ...
- Στο σημείο αυτό θα μπορούσε να εκφραστεί η αντίρρηση ...
- Ενώ
- μολονότι
- παρ' όλο που ...

❖ **Προσθήκη:**

- Και
- επίσης,
- επιπρόσθετα,
- εκτός από αυτό,
- συμπληρωματικά
- ακόμα κτλ.
- Ούτε ... μήτε ...
- Ακόμη ...
- Εξάλλου...
- Επίσης ...
- Επιπλέον ...
- Εκτός από αυτό ...
- Ας σημειωθεί ακόμη ότι ...
- Μεταξύ άλλων...
- Συνεχίζοντας οφείλουμε να τονίσουμε ...
- Προέκταση των παραπάνω θεωρείται ...
- Προεκτείνοντας τη σκέψη μας ...
- Δεν πρέπει, επιπλέον, να λησμονηθεί ...
- Θα ήταν παράλειψη να μην τονισθεί— αναφερθεί— επισημανθεί ...
- Είναι αξιοσημείωτο, επίσης, ότι ...
- Σημαντικός παράγοντας, εξάλλου είναι ...
- Κρίνεται, ακόμη, αναγκαίο
- είναι αναγκαίο να τονιστεί ...
- Αξίζει, ακόμη, να επισημανθεί – να τονιστεί ...
- Σ' αυτήν τη θέση προστίθεται και ...

- Στη συνέχεια αυτών, είναι ανάγκη να επισημανθεί ...
- Δεν είναι, επίσης, καθόλου

- υπερβολικό να υποστηρίξει κανείς ...
- Το ίδιο συμβαίνει και ...

- Είναι απαραίτητο να εξεταστεί – αναλυθεί...

❖ Βεβαιότητα:

- βέβαια
- φυσικά
- αναμφίβολα
- αναμφισβήτητα
- Πράγματι
- Οπωσδήποτε
- Κυρίως
- ιδίως
  - ιδιαίτερα,
  - προπάντων κτλ.
  - Μάλιστα...
  - Πραγματικά ...
  - Το βέβαιο είναι...
  - Αξίζει να σημειωθεί...
  - Είναι αναπόφευκτο—ευνόητο...

- Σίγουρα, αυτός είναι ο βασικός παράγοντας ...
- Είναι ευρύτερα γνωστό...
- Κατά γενική ομολογία...
- Αποτελεί κοινή πεποίθηση ότι...
- Είναι σαφές—εύλογο—φανερό ότι...
- Πρόκειται, βέβαια, να...
- Είναι αδιαμφισβήτητο γεγονός...

- Είναι γενικά παραδεκτό ότι...
- όλοι θα συμφωνήσουμε πως...
- Αποτελεί κοινή διαπίστωση...
- Είναι σαφές...
- Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι...
- Υποστηρίζεται από πολλούς ότι...
- Κανείς δεν θα διαφωνούσε αν ...

❖ Έμφαση\ επίταση :

- Μάλιστα...
- προπάντων
- ιδιαίτερα
- κυρίως
- Πάνω απ' όλα είναι ανάγκη να τονιστεί ...
- Πολύ περισσότερο ...
- Ο βασικότερος παράγοντας...

- Το πιο σημαντικό είναι ...
- Ιδιαίτερα, πρέπει να επισημανθεί ...
- Είναι αξιοσημείωτο ότι ...
- Θα ήθελα να τονίσω ότι...

- Θα ήθελα να επιστήσω την προσοχή σας...
- Είναι αξιοπρόσεκτο το γεγονός...
- Είναι εξαιρετικά ενδιαφέρον...
- Αυτό που χαρακτηρίζει κυρίως ...

- Ιδιαίτερη προσοχή απαιτείται στο γεγονός ότι... - Θα ήταν σημαντική παράλειψη να	- μην αναφερθούμε... - Σημαντική είναι, επίσης, η διαπίστωση... - Αυτή ακριβώς η διαπίστωση ...	- Εδώ πρέπει να τονιστεί— επισημανθεί... - Κύριος—βασικός—καθοριστικός—πρωταρχικός παράγοντας...

❖ Τονισμός της δεύτερης έννοιας:

- Όχι μόνο ... αλλά και... - όχι μόνο... αλλά επίσης ...	- όχι μόνο δεν...αλλά και δεν...	- όχι μόνο ... αλλά και δεν... - όχι μόνο δεν αλλά και...

❖ Επεξήγηση:

- Δηλαδή - με άλλα λόγια - πιο συγκεκριμένα, - διευκρινίζοντας - για να γίνει πιο σαφές/κατανοητό	- αυτό σημαίνει εξηγώντας κτλ. - Ειδικότερα... - Με άλλα λόγια... - Για να γίνει πιο κατανοητό ... - Σύμφωνα με όσα αναφέρθηκαν προηγουμένως...	- Μια διευκρίνιση στο σημείο αυτό κρίνεται απαραίτητη - Για να γίνει πιο σαφής ...

❖ Παράδειγμα:

- λόγου χάρη - για παράδειγμα - ενδεικτικά να αναφέρουμε, - παραδείγματος χάριν, - όπως, κτλ.	- Ή ... ή - Αφενώς...-αφετέρου... - ούτε ...ούτε... - Από τη μια ...- από την άλλη ...

❖ Διάζευξη:

- Είτε ... είτε

❖ Προϋπόθεση:

- εάν, αν

- εκτός εάν
- εφόσον
- με τον όρο
- με την προϋπόθεση,

❖ Αναλογία\ ομοιότητα:

- όπως
- σαν
- όπως ακριβώς ... έτσι και
- με τον ίδιο τρόπο
- κατά τον ίδιο τρόπο
- παρόμοια
- αντίστοιχα κτλ.

❖ Συμπέρασμα:

- επομένως
- συνεπώς
- λοιπόν
- κοντολογίς,
- εν κατακλείδι
- συνεπώς
- άρα
- λοιπόν
- τελικά
- συμπερασματικά
- συνοψίζοντας,
- καταλήγοντας ,
- με αποτέλεσμα,
- όπως φαίνεται κτλ.
- ώστε
- έτσι
- κατά συνέπεια
- άρα...
- Για να συνοψίσουμε...
- Εύλογο συμπέρασμα αποτελεί ...
- το συμπέρασμα είναι
- Ανακεφαλαιώνοντας...
- Τελικά—Σε τελική ανάλυση...
- Συνοψίζοντας είναι ανάγκη να τονιστεί ...

- σε περίπτωση που...
- με δεδομένο
- σ' αυτήν την περίπτωση κτλ.

- Αποτέλεσμα όλων αυτών αποτελεί ...
- Καταλήγοντας, μπορεί κανείς να επισημάνει—τονίσει—συμπεράνει...
- Τελικά, το σημαντικό—αυτό που απαιτείται είναι...
- Από την ανάλυση προκύπτει ξεκάθαρα το συμπέρασμα ότι...
- Πρόκειται συνεπώς... \
- Για όλους τους παραπάνω λόγους είναι αναγκαίο—απαραίτητο να...
- Κλείνοντας, μπορεί κανείς να συμπεράνει—συνειδητοποιήσει—αντιληφθεί—καταλάβει...
- Οι παραπάνω σκέψεις συγκλίνουν στο συμπέρασμα ότι...

ΚΕΙΜΕΝΑ : Να εντοπίσετε τις διαρθρωτικές λέξεις και τι δηλώνουν στα παρακάτω κείμενα:

A) Αν κάποιος αμφιβάλλει για τη σημασία της γλώσσας στη ζωή του, αρκεί να σκεφτεί για μια στιγμή πόσο απίστευτα περιορισμένος θα ήταν χωρίς γλώσσα. Οι κοινωνικές αλληλεπιδράσεις με φίλους και γνωστούς εξαρτώνται προπάντων από τη γλώσσα. Εξάλλου, οι άνθρωποι σήμερα γνωρίζουν πολύ περισσότερα πράγματα από τους ανθρώπους των προηγούμενων γενεών. Αυτό συμβαίνει, διότι η γλώσσα βοήθησε το μεγαλύτερο μέρος της γνώσης να περάσει από τη μια γενιά στην άλλη. Άρα το να γνωρίζει κανείς καλά τη γλώσσα είναι απολύτως απαραίτητο.

M .W.Eysenck, Βασικές αρχές γνωστικής ψυχολογίας, διασκευή

Αν ..... Προπάντων ..... Εξάλλου.....

Άρα ..... Διότι .....

B) Το χιούμορ, επίσης, διευκολύνει την κοινωνική ζωή των ανθρώπων. Αυτό συμβαίνει γιατί, πρώτον, είναι μια εμπειρία που μοιραζόμαστε με άλλους. Δεύτερον, διότι ενισχύει την εσωτερική συνοχή κάθε κοινωνικής ομάδας. Ακόμη, μπορεί να έχει «διπλωματική» χρήση, εφόσον, λόγω της έμφυτης ασάφειάς του, επιτρέπει να κινούμαστε μεταξύ αστείου και σοβαρού, χωρίς τον κίνδυνο να παρεξηγηθούμε. Με άλλα λόγια, εκφράσεις και λόγια που διατυπώνονται με χιούμορ μεταφέρουν συναισθήματα και αλήθειες που θα ενοχλούσαν, αν διατυπώνονταν με σοβαρό τρόπο. Επιπλέον, το χιούμορ είναι ελκυστικό, καθώς εκείνοι που μπορούν να το προκαλούν είναι πιο ικανοί στην επικοινωνία και προκαλούν τη συμπάθεια όλων.

επίσης ..... πρώτον .....

Αυτό συμβαίνει γιατί..... Δεύτερον.....

Ακόμη.....λόγω.....

Με άλλα λόγια.....

Επιπλέον.....

Τί έμαθα; ---- Να τσεκάρετε με ένα ✓ στο κουτάκι όταν απαντάτε με άνεση.

- Μοιάζει με ένα χέρι ..... ☐
- Είναι το ισχυρότερο δάχτυλο ..... Με αυτό παρομοιάζεται η λεγόμενη Θεματική Πρόταση(ή η κεντρική ιδέα) που υπάρχει στην παράγραφο. ☐
- Οι φράσεις ή οι λέξεις που συνδέουν τις προτάσεις σε μια παράγραφο και εξασφαλίζουν τη συνοχή λέγονται ..... ☐
- Να αντιστοιχίσετε τις λέξεις που έχουν επισημανθεί στη στήλη Α με το τί εκφράζουν στη στήλη Β (περισεύουν τρεις λέξεις που δεν ταιριάζουν)

A

α..... Η Δημοκρατία προάγεται, **αφού** κατοχυρώνονται τα θεμελιώδη ανθρώπινα δικαιώματα

β..... **Όμως**, ένας τέτοιος στόχος προϋποθέτει ισχυρή θέληση και επιμονή για να επιτευχθεί (=πραγματοποιηθεί, γίνει)

γ..... Αν, **λοιπόν**, ένας έφηβος έχει μεγαλώσει σε ένα υποστηρικτικό περιβάλλον, τότε μπορεί να έχει μεγαλύτερη αυτοπεποίθηση και ανεξαρτησία.

δ..... Ολοένα και περισσότερο η κλιματική αλλαγή επηρεάζει **και** τη χώρα μας

B

1. Σκοπός

2. Χρόνος

3. Προσθήκη

4. Αίτιο

5. Αντίθεση

6. Τόπος

7. Συμπέρασμα

